

HÉTFŐI NAPLO

AZ ELŐFIZETES ÁRA:
Egy évre ----- 100.000 K
Fél évre ----- 50.000 K
EGYES SZÁM ÁRA:
Magyarországon 2000 K. Jugoszláviában
dinár. Ausztriában 2500 osztrák korona

POLITIKAI HETILAP
FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. ELEK HUGO

MEGJELENIK MINDEN HÉTFŐN REGGEL
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest,
VIII. kerület, Rókk Szilárd uca 3. szám
Telefón: J. 8-96, vasárnap este: J. 62-26

XVI. évfolyam

Budapest, 1925 október 26

43. szám

Apponyi lemond mandátumáról ha a kormány meghosszabbítja a nemzetgyűlést

Apponyi Albert gróf Jászberényi beszámolóbeszédében élesen támadta a kormányt

Jászberény, október 25.

Gróf Apponyi Albert vasárnap délelőtt tartotta beszámolóját Jászberényben, amelyen a politikai élet számos kiválósága is részt vett. A vendégek között, akik vasárnap délelőtt 10 órakor érkeztek meg, ott voltak: gróf Zichy Aladár, öregfi Pallavicini György, gróf Csekonics Iván, báró Szerényi József, gróf Cziráky József, báró Lukachich Géza, báró Harkányi György, Fejérvándy Gyula, gróf Apponyi György, Czettler Jenő, Palugyay Mária, Forstner Aurél és még sokan.

A nagygyűlést a főtéren mintegy 2000 főnyi hallgatóság előtt dr. Tarnay Tibor ügyvéd nyitotta meg. Űdvözölte a vendégeket, majd felkérte Apponyi Albert gróftól beszámolójának megtartására, aki kelkes élénzés után kezdte meg beszédét:

— Genfből és Lequithból érkezem ide. Genfben Magyarország mai helyzetének egész szomorúságát, Lequithban a feltámadás és az újbóli megteremtés reményének sugarát láttam. E kettőből fogok beszélni s közben a mai helyzetről s az ennek kialakulásában való csekély részesedéseimről.

— Genfben az idén másodikban képviseltem az országot a Nemzetek Szövetségénél és

bátran felmerülhet az kérdés, hogy mitől utaladjonok mi keresnünk

— Mégis nem tartozom ma azok közé, akik kilépésünk gondolatát máris felvesszük, mert az a munka, amit ott végzünk, ha közvetlen eredményeket nem is hoz, nem mondható teljesen kárvészeltnek. Genfben a legnagyobb feladat az, hogy a magyar kérdést a nemzetek között ébrentartsuk.

— Genf és Lequith, e két téma körül terül el helyüink helyzetünk esetelése. Homlokterében az a pénzügyi rendelkezés áll, mely a Nemzetek Szövetségének segítségével olyan előrehaladott stádiumba jutott, amit nem is mertünk romélni. En annakidején a pénzügyi rendelkezésnek ezt az útját nem helyeselttem. Ami rábirt arra, hogy elvileg a nemzetgyűlésen is beleegyezzem ebbe, Hisztán a kérdésnek a jóvátételi programmal való összekapcsolása volt. Az egész akciónak érdeme abban van szorintem, hogy ezt a kérdést hátsz évről nyugvóponttra juttatta s ezért járultam hozzá szervezetemmel.

Az eredmény világszerte szentelődött, mert addig, amíg az előre megállapított terv szerint az első év végén 100 millió aranykorona deficitünk lehetett volna, nincs deficitünk, hanem van 50 millió aranykorona feleslegünk. Ezen a gyors eredményt ugyanis közgazdaságunk sulyos megpróbáltatásával értük el, a folyozatosnak vált adócsaparnak olyan rögtöni megszorításával, hogy tárgyalogosan véve a dolgot,

nagy kérdés, vajon a túlnagy sikert egészen és valóban reális sikernek könyvelhetjük-e el?

azonban örömmel állapítom meg, hogy Magyarország hitelképessége iránti pénzügyi bizalom a nyugati országokban is nagy mértékben emelkedett.

— Az idegen államokkal létesített ke-

Lesújtó kritika a parlament elfajulásáról

— A kormány politikájáról és helyzetéről én a legfogulatlanabban beszélhetek.

Közéletünk egyik legszomorubb jellegvonása a parlament életnek rettenetes elfajulása,

amely már-már ünneppnappá teszi az olyan ülést, amelyen nagyszabásu botrány nem fordult elő.

— Általában véve a mai kormányzat javára írják annak követői a stabilitását, nem az egész európai helyzetben rekordot jelent egy kormányzatnak négyéves fennállása. Ez tény, s annak ellenére, hogy sok tekintetben nem értek egyet a kormányzat szemlével,

nem zárkózom el annak elismerésétől, hogy a mai rettenetes helyzetünk közepette az állapotoknak ilyen értelemben vett stabilitása érdem, eredmény.

Nem tudok rokonszenvezni azoknak az eszközökkel, amelyekkel az eredmény elérhető. Kérdezem, hogy ezek az eszközök részben nem olyanok-e, amelyek a nemzetnek állandó erkölcsi alapötletét gyengítik s hogy e tekintélynövekedést nem a tulságos rezignáció hangoztatása által érték-e el? Ez a kormányzat egész módszerével és eredményével nekem régi ismerősöm.

A mai korszak hasonmása, kópíja Tisza Kálmán korszakának.

Apponyi ezután a kormány alkotmányreform — törekvéseinek birálatára tért át. A kormány csináltat egy új választói törvényt, akar csinálni egy új felsőházat és ezt úgy adja be, hogy ezzel megindul a jogfolytonosság helyreállítása. En

reszkedelmi összeköttetések tekintetében sulyos aggodalmaink vannak. A kormány helyesen cselekednék, ha a legelőkelőbb figyelemre méltaná azokat a sulyos aggodalmakat, amelyek a francia kereskedelmi szerződés iránt nyilvánultak meg. Ezen a téren várom a kormány cselekvését s

ezen a téren tartom jónak vele szemben szigorú birálatot alkalmazni,

ezeket az alkotásokat egyenként elítélem,

de még nagyobb mértékben ítélem el és mondom veszedelmesnek azt a beállítást, amely bennük a jogfolytonosság helyreállítására vagy annak megindítására irányuló kívánságot jelenti. En

„A kiszagdnak a sötét reakció és a zsarnokság szellemét vitték a választójogba”

— A részletes tárgyalás során sikerült a szavazási köteleességet csupán a titkos szavazás területére szorítani. De a részletes vita vége felé meglepetés útján sikerült ennek az intézkedésnek lényegét a megjelenési köteleesség kimondásával ismét becsompszni. És kinek sikerült ez? Annak a kiszagdnaknak, amely a nagyvadász Szabó István által alapított demokratikus kiszagdnakpart maradványa ez a párt a titkos szavazást vallotta programjával, most pedig

a legsötétebb reakció és társadalmi zsarnokság szellemét vitte be a választási törvény tárgyalásába.

Ezzel kapcsolatban az a gondolat vetődött fel, hogy mivel az új választójogi és felsőház törvénytervezőre emlékezés után állították országgyűlési alakul át a nemzetgyűlés, ennek mandátuma automatikusan további öt évre meghosszabbították.

En ilyen meghosszabbított mandátum alapján törvényhozói jogot gyakorolnak minden hétfőn reggel.

Nem akarom megismételni a nemzetgyűlésnek, ennek tárgyalásán mondott beszédemet, amelyben

a titkos szavazásra fettem a sulypontot a nyílt szavazással szemben. — Megadni a szavazati jogot és azt hazugsággá változtatni azaz, hogy nem lehet úgy élni vele, mint más választásoknál, ez

a hazugságnak beltelevé alkotmányos életünkbe,

mérgezőse alkotmányosságunknak, akadálsa a jogtisztelenség és a tekintélynek. Hogyan legyen a népből jogtisztelenség, törvénytisztelenség, ha tanuja annak, hogy nap-nap után kijátszódik törvényben megadott jogait.

Ez a tekintély lejáratása, mert a tekintély nem azon alapszik, hogy félni kell valakitől. Ez nem tekintély, ez hatalom.

„A kiszagdnak a sötét reakció és a zsarnokság szellemét vitték a választójogba”

korolnak nem fogok. Ha öt évre nyertük a megbízatást a nemzetből, öt év múltán az lejár.

Ha azt tovább gyakoroljuk, akkor mi rablást követünk el a nemzet jogainak gyakorlásával.

Apponyi ezután a jogfolytonosság helyreállításáról szövegezte, hogy a kormány a felsőházai javaslat törvényere erővel emelésével a jogfolytonosságot nem állíthatja helyre, mert az országgyűlés összehívása kizáróan kiralmi jog. A kormány tehát veszedelmes lejtőre lép, ha ezt az ugynevezett alkotmányreformot az országgyűlés esen utamatul azaz a gondolatot létesítve, hogy ezzel a jogfolytonosság ezen a téren helyreáll. Az összehívás után az általános szavazati jog alapján összeült nemzetgyűlés teljes joggal, a nemzeti szükiségjog alapján létesítette azokat az ideiglenes intézkedéseket, amelyek szükségesek arra, hogy itt rend, nyugalom és törvény urak ködjék.

Egészen más a helyzet, ha én vagy én általuk alkotott bármilyen intézmény azaz a gondolatot itt fel, — hogy a jogfolytonosság alapuló intézmény helyére lépjen, azokat felrejtve, hogy maradvánosságát, állandóságát megteremtsék.

Akkor egész nyitva és világosan, akármilyen reakció közepességbe is legyen bujtatva, a forradalom terére lép.

Autópneu Szilárd Béla
Autófelszerelés Lázár u. 14. Tel. 131-25

— Ha ilyen jelek mutatkoznak, ha Magyarország egy kalandor királysággal akarják megajándékozni, akkor megvárni a passzívitás lehetősége, akkor minden érteket össze kell gyűjteni hogy ennek a kísérletnek a lehetőségét ki-zárjuk.

— Miért mondom ezeket? Nem akar ez vésszállás lenni. Korántsem, mert én nem hiszem, hogy ilyen kísérlet komolyan megtörténjen. Nem tételeztem fel azokról, akik az ország ügyeit felelősség mellett vesztik, akik éretl gondolkodású férfiak és hazafiak, hogy ők az országot letaszítsák nemzeti fenntartásának szí-
vart alapjairól épp akkor, amikor a nemzeti erők teljességének összefogása szükséges.

— Nem hiszem azt sem, hogy engedélyezni akarnának játékbankot, akár az ország centrumában, akár a periferián amely bank az anyagi romlás és az erkölcsi pusztulás magyát hirtető el az országban.

— A politikai évek leginkább az uralkodóház multjában előfordult, tagadhatatlanul nemzetellenes kísérleteknek alapulnak és azt mondják, nem ilyen, hanem nemzeti királyságot akarnak. Ebben igazuk van. Nemzeti királyságot akarnak én is.

— Apponyi Albert gróf végül hangoztatja, hogy a választók bizalma az neki érte a további munkához. Beszéde végével a hallgatóság hosszasan ünnepelte. Delután a Leloh-stálló nagytérben többszáz terítékes bankett volt.

A hét politikai programja

Hétfőn délután a pénzügyi bizottság az állami üzemek és a pénzügyminisztérium költségvetését tárgyalja.

Kedden a parlament montelmi ügyeket tárgyal. Bud pénzügyminiszter benyújtja a valorizációról szóló törvényjavaslatot.

Szerdán a pénzügyi bizottságnak a költségvetésről szóló jelentéséről botos-
jesztik a Ház elé.

Csütörtökön megkezdik a költségvetés tárgyalását. Bud pénzügyminiszter exponálja.

Pénteken a zárszámadási bizottság dönt a bankgassei milliók ügyének napi rendtervezéséről.

Szombaton nem lesz ülés a Házban. Vasárnap Bethlen miniszterelnök nagy beszédet mond Walko Lajos bajai beszámolóján.

A görögök folytatják az előnyomulást

Bombázzák a bolgár községeket

(Bolgár Távirati Iroda.) A görög tüzérség ma a reggeli órák óta bombázza Piperiza és Petrovo községeket. A két községből érkező hírek szerint a tüzérségi tüzrek számos halottja és sebesültje van a polgári lakosság körében. A görög csapatok folytatják a bolgár területek elfoglalását és semmi jel sem mutat arra, hogy visszavonulásra készül-
nének.

Nagyszabású szaharincsempészt leplezett le a rendőrség

Varga István és Lukács József dr. detektívfelügyelők vasárnap furfangos szaharincsempészt leplezték le a bécsi hajón. A szokásos vizsá-
lalt alkalmával észrevették, hogy az egyik fülke ablakának üvegrét tartó csavarra egy vékony lánc van erősítve, mely az ablakból a víz alá nyúl ki. Amikor befelé kezdtek huzni a láncot, meglepődve látták, hogy annak tulsó végére egy befor-
asztott bádogdoboz van erősítve. A dobozt kiemelték a vízből, felnyitották és benne több kiló szaharint találtak. Azonnal előkerítették a fülke utasait, két állás nélküli ma-
gránhivataltnokot, akik mikor látták, hogy minden tagadás hiábavaló, be-
ismerő vallomást tettek és elmond-
tották, hogy hónapok óta ilymódon csempészik be a szaharint.

A bádogdobozt rendszeresen még Bécsben engedték a vízbe, mely azután a víz alatt uszva tette meg az utat Bécsből Budapestig.

A leleplezett csempészek bevallot-
ták, hogy több fővárosi cég megbí-
zássából összesen körülbelül száz kilogram szaharint hoztak be vám nélkül az országba és ilymódon több százmillió koronával megkari-
sították a kincstárt.

A két ügyes detektív jelentést tett a csempészek leleplezéséről, akik ellen megbízóikkal együtt megindí-
tották az eljárást.

Pénteken parlamenti bizottság tárgyal a bankgassei milliókról

Szabó Imre és Esztergályos János kérésére összehívták a zárszámadási bizottságot

A szociáldemokrata párt még a nemzetgyűlés összeülése előtt pro-
gramjába vette

a bankgassei milliók elszámolásának követelését.

Ebben az ügyben már megtörtént az első lépés, amennyiben a szoci-
alista párt megbízásából

Esztergályos János és Szabó Imre képviselők beadvánnyal fordultak Paupera Ferenchez akitől a zárszámadási bizottság összehívását kérték. Paupera Ferenc még ezen a héten, valószínűleg péntekre összehívja a zárszá-
madási bizottságot, ahol az összehívást Szabó Imre fogja megindokolni. Szabó Imre ugyanis azt fogja indítványozni, hogy a zárszámadási bizottság vegye tárgyalás alá a bankgassei milliók elszámolását. Ha a bizottság többsége nem volna hajlandó a bankgassei milliók ügyét napirendre tűzteni, akkor Szabó Imre, Malasits Géza és Györki Imre interpellációkat jegyeznek be, amelyeket a következő héten trjesztenek elő s amelyekben — hir szerint — szonzációs részle-
teket fognak a nyilvánosság elé tárni.

Floxmayer János összes áldozatai tul vannak az életveszélyen

Amíg tíz napja annak, hogy Flox-
mayer János, a betovenéves öreg péksegéd véres tragédiája izgalom-
ba hozta a nyilvánosságot. Októ-
ber 16-án, pénteken reggel nyolc órakor történt, hogy Floxmayer Félkerestő tele elváltan élő feleségét Jakab Annát új élettársra, Kohn Jenő úgynök lakásában s
ét rövid szövtálas után borsalmas vérvérzést rögtönzött. Nagy, eleere-
ment könyökével leszúrta az asz-
szonyt életveszélyesen megsebesí-
tette a lakás főbőrlijét, özvegy Pozsonyi Györgynét, össze-vissza kaszabolta a két Kohn gyermeket, Hugót és Ödönt, majd elmetzette a saját torakát is. Valamennyien napokig lebegtek élet-halál között a Szent István kórházban s azóta hallgattak róluk a lapok.
Értesültünk róla, hogy Floxmayer első házasságából származó leánya, Ilona és Margit dr. Lénárt Béla

szonyt életveszélyesen megsebesí-
tette a lakás főbőrlijét, özvegy Pozsonyi Györgynét, össze-vissza kaszabolta a két Kohn gyermeket, Hugót és Ödönt, majd elmetzette a saját torakát is. Valamennyien napokig lebegtek élet-halál között a Szent István kórházban s azóta hallgattak róluk a lapok.
Értesültünk róla, hogy Floxmayer első házasságából származó leánya, Ilona és Margit dr. Lénárt Béla

ügyvédet kérték fel, hogy vállalja el édesatyjuk védelmét. Felkerestük a védőt, hogy érdeklődjünk nála az izgalmas dráma bűnügyi fejlemé-
nyeiről.

— Még nem tanulmányozhattam át a nyomozás aktáit — mondotta a védő — s csak annyit mondhatok, hogy az öreg Floxmayer védelmét tényleg elfvállaltam. Egyébként a főügyválaság a nyilvánosságot legfeljebb az érdekelheti, hogy

a dráma összes áldozatai már tul vannak az életveszélyen.

Ezek után természetesen a véd legvalószínűbb esetben is csak több emberben, illetőleg házastársron el-
követett

szándékos emberölés büntette-
nek kísérlete

lehet.

Emberhalál nélkül végződött te-
hát a vértől esegő dráma s ez a körülmény enyhíteni fogja az öreg péksegéd helyzetét az igazságszol-
gáltatás előtt.

Az elvált feleség emléke

Tragikomédia a bíróság előtt

Viharos derültégtől volt hangos szombatban déleán a budapesti büntető-járásbíróságon Csilléry dr. járásbíró tárgyalóterme. Valóságos kabaréjelent folyt le a komoly bírósági szobában: anyós és vő ősi perpatvarra zajlott a bíró előtt szinte karrikírozott kiadásban. Bárdny Gyöző női szabó becsületértés-
sel vádolta meg az anyósát, özv. Pálóczi Józsefnét. A fejleltetésben előadta a vő, hogy anyósa őt „tót bocskoros, gazember csirkéfogó” szavakkal illette, hajánál fogva megrázta, majd arcul köpte.

Az anyós természetes, arcúlas asszony, gyilkos szemekkel mérte végig a vézna kis szabót, aki ijedten hűzódott a tár-
gyalóasztal legutolsó sarkába.

— Lehet — mondotta végül —, hogy megtettem azt, amit ez az ember mond. Nagyon fel voltam indulva, mert ő meg ezeket kiabálta felém!

S szemérmesen, félrefordított fejjel egy papírlapot nyújtott át a bírónak. A papírról a bíró a legészörnyűbb sértéseket olvasta fel, amelyek teljes draszticitással illették az anyósomat, leányomat, sőt az anyós anyjának is. Beesettől is.

Most már dövétték a vőt.

— Vő! — már büntetve! — kérdezte a bíró.

— Egyszer, ötszáz koronára. Az al-
bérli miatt.

— Hogyan, hogy!

— Kérem, megtört engem az albérli, — feleli mezepeve a kis ember.

— Es ezért büntették meg magát köny-
nyű testi sértésért? — egészíti ki a bíró a félénk vallomást. — Hát mi igaz abból, amit az anyósa állított!

— Van benne valami, — ismeri be a vő, most már öngörztesen —, de azért volt az egész, mert ők folyton piszkol-
ták, sértették az első feleségemet.

A bíró erre diktálni kezdte a jegyző-
könyvet:

... Nem érzem magam bűnösnek, mert a vádlott folyton sértgette a-
hnyugt feleségem emlékeit...

— Az elvált feleségem! — szólit kőbe a vő élénken, a terem harsogó derült-
sége közepette.

— Kérem, nem térhettem, hogy azt az asszonyt folyton sértégettesek, minden-
félének elmondják ezek itt ni, — bökött a szemével az anyós felé.

Mivel a tanúk nem tudták tisztázni a tényállást, a bíróság további bizonyítást rendelt el és elnöpsége a tárgyalást. Az elvált feleség emlékeit felvő özv vő új feleségének harcias anyja külön-külön távoztak a tárgyalóteremből.

Rendkívüli áránérték előrendű gyártmányú bőrcipőkből

150 ezer kor. gyermek lá boxcipő 28-30 számig 30-35-ig 180 ezer, 36-38-ig 240 ezer K, garantált jó minőség

235 ezer kor. la box fésti magas-szárú cipő

225 ezer kor. előrendű box női regatta

175 ezer kor. női magas-szárú box-cipő lakkaplivai

Sárcipő 180 ezer K, női boxcipő 160 ezer K, férfi boxcipő 140 ezer K, Prága cipő 120 ezer K

Gyermekek sár- és boxcipő feltűző olcsó árban

Schäfer 555, Budapest, I., Döb-
rental tér 4. Tel.: 135-36

A színház-építés remeke a

PALACE

Filmszínház

Erzsébet körut 8
(New-York patotával szemben)

ünnepélyes felavatása október 31.

Jegyelővétel szerdától

A hatalmasan megnövekedett forgalmunk

csökkeneti költségeinket s így napról-napra fokozódik versenyképességünk, minek folytán újabb

5 olcsó napot

rendezünk soha nem tapasztalt olcsó árakkal!

Seal elektirik bunda legújabb fazon 20 hosszú	3.100.000	Velour köpeny legújabb fazon, végig béltelje	865.000
Seal elektirik bunda la divatvilágban legújabb kiállításban, 25 hosszú	4.250.000	Velour köpeny végig béltelje, g. ller kezeli szőrméve	1.050.000
Maron Kanin bunda barna 125 hosszú	3.800.000	Kookás, csikós velour köpeny divatszínekben, különleges fazon, végig béltelje	1.100.000
Fekete Brabant bunda legújabb fazon	2.700.000	Angol kookás divat felöltő	720.000
Bütykötte sportbundá	2.400.000	Szövetruha legújabb fazon, tisztá gyapj	480.000

MOLNÁR GYULA női felöltő és szőrméruháza

BUDAPEST, VII., RÁKÓCSI ÚT 22

Óriási választék eredeti pártai modellek után mindentelje neves szőrméből készült női bundákban, legújabb divatú ősz és téli női és leánykőcsögekben, valamint ruhákban

Százmillió sikasztás a Tisztviselők és Katonatisztek Szövetkezeténél

Egy hírhedt kártyaklub asztalán uszott el a pénz

A Tisztviselők és Katonatisztek Fogyasztási Szövetkezete megbízta Demke Ferenc Máv. napidíjast, hogy a Máv. főműhely tisztviselőinek a szövetkezet áruival való ellátását kövessék. Demke Ferenc egyidejűleg pontosan eleget is tett a megbízásnak, összegyűjtötte a tisztviselők megrendeléseit, bezedte a pénzt és azt eljuttatta a szövetkezethez. Az utóbbi időben azonban gyakran előfordult, hogy Demke az inkasszót pénzrel nem tudott rendben elszámolni és kisebb nagyságú összegekkel adós maradt.

A múlt héten nagyobb megrendelést gyűjtött össze a Máv. főműhely tisztviselőitől, de a megrendelés ellenértékét képező mintegy százmillió koronával nem tudott elszámolni. A Tisztviselők és Katonatisztek Szövetsége ezért Demke Ferenc ellen sikasztás címén feljelentést tett. Demkét előállították a főkapitányságra, ahol töredelmesen bevallotta, hogy a százmillió koronát egyik hírhedt pesti kártyaklubban elkelté. Demkét vallomása után a rendőrség letartóztatta.

Besurranó tolvajt fogtak el a Grünwald szanatóriumban

Leleplezőkor detektívnek adta ki magát

Vasárnap délelőtt nagy riadalom támadt a Vilma-királynő ut. 14. szám alatt lévő Grünwald-szanatóriumban. Tizenegy óra körül egy rosszul éltözött fiatalember jelent meg a szanatórium folyosóján és fel-alá kezdett sétálni. Az alkalmazottak eleinte azt hitték, hogy vár valakit, de mikor már nagyon sokáig tartott a fiatalember ügyelése s mind gyanúsabbá vált viselkedése, ügyelni kezdtek. Az alkalmazottak óvatossága nem is volt hiábavaló, mert amint a folyosó egy percre elnéptelenedett, a séltágot fiatalember egy ügyes mozdulattal besurran egy szobába. Ekkor már nyilvánvaló lett mindeuiki előtt, hogy egy besurranó tolvajjal van dolguk, gyorsan fellármázták a szanatóriumot és az egyik úresen álló betegszobába osont alakot elfogták.

A tettenért fiatalember első pillanatban nagy méltatlankodásának adott kifejezést és detektívnek adta ki magát. Arra azonban nem tudott válaszolni, hogy mit keres a szanatóriumban és az úresen álló szobában. Az előhívott rendőr előtt is azt állította, hogy detektív, igazolni azonban nem tudta magát. Természetesen előállították a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy Zsifkó Ferencnek hívják, 24 éves rovvit multú pincér, aki lopásokért már nyolcszor volt büntetve s jelenleg is közbűnös alatt áll. A rendőrség letartóztatta.

Rakovszky belügyminiszter nyilatkozik a Hétfői Naplónak a belügyi adminisztráció leépítéséről

Az egységes reform helyett külön javaslatokkal lép a nemzetgyűlés elé

Rakovszky Iván belügyminiszter a következőket mondotta a Hétfői Napló munkatársának:

— Egészen töves magyarázat az, mint hogyha én a közigazgatás reformjának tervét elejtetem volna. Peyer Károly képviselő úr tervedese abban áll, hogy én annakidején nem kidolgoztam javaslatot vittem ankt elé, hanem csupán a közigazgatási reform alapelveit óhajtottam megfogalmazni. Az anketen résztvevő főispánok, alispánok, egyetemi tanárok, politikusok és más kompetens tényezők arra az állápontra, helyezkedtek, hogy

manapság összefüggő közigazgatási reformot csinálni lehetetlenség.

Ezért ejtettem el az eredeti tervet, vagy is ezért határoztam el, hogy a belügyi adminisztráció leépítéséről intézkedő és minden részletkérdést felöltő

egyetlen egységes törvényjavaslat helyett külön javaslatokkal lépek a nemzetgyűlés elé

azokban a kérdésekben, amelyeknek megoldása halaszthatatlan. Ez nem jelenti a viszonyok figyelembevételét. Sajnos, a nemzetgyűlés annyira el van foglalva fontos adminisztratív feladatokkal — amilyen most a költségvetés —, hogy a sürgős javaslatok nem kerülhetnek olyan gyorsan tárgyalásra, mint az kívánatos volna.

A helyzet tehát az, hogy a kisebb törvényjavaslatok egész sorozatával szándékozom a közigazgatás sürgős reformjait megvalósítani.

Most van előkészítés alatt a fórumrendszerek megváltoztatásáról szóló törvényjavaslat,

amelyet a belügyi adminisztráció leépítése szempontjából legfontosabbnak tartok. Közigazgatásunk túlterheltségének ugyanis egy legfőbb oka a felelősségi rendszerek komplikáltsága. Főúlságos, hogy apró kis ügyek a miniszterig legyemenek megfellebbezhetőek és országos kormányzati jellegű kérdések a miniszterium döntése előtt a közbeeső fórumok egész során át tárgyalhassanak. Az erre vonatkozó anyag készen van és ezért valószínű, hogy ezzel még ebben az ülészakban a nemzetgyűlés elé lépek. Az adminisztráció leépítésének egyik eszköze a gyámügyi reform is, míg a törvényhatósági életben a kisgyűlésekre vonatkozó törvény fog egyszerűsítést és szakszerűsítést jelenteni.

Az adminisztráció leépítésének kérdésével egyébként a Takarékosági Bizottságnak a célra delegált albizottság fog foglalkozni.

zonyult, a hamis csekket készítőit és terjesztőit nem tudta leleplezni. Most azonban, hogy a budapesti rendőrség, sikeres nyomozása az ismert nagyszabású csekkcsalás elkövetőinek elfogatására vezetett, a prágai rendőrség a csehországi csalások tetteseit is a Salgó-Böhm-Krizsanovics társaságban vélte felfedezni. A prágai rendőrség sejtelméne valóban bizonyult, mert — amit egy ma ideérkezett jelentés közli —

Krizsanovics beismerte az ottani csalások elkövetését is.

Ez a váratlan leleplezés ezúttal fordulatot jelent az előző csekkhamisítás bűnügyében is, mert Böhm és Salgó, aki mindaddig váltig tagadták bűnösségüket, most a bizonyítékok súlya alatt kénytelenek lesznek töredelmesen vallomást tenni. Krizsanovics kiadatása rövidesen megtörténik s akkor a budapesti rendőrség előtt is teljesen tisztán fog állani a nagyszabású bűnügy minden részlete.

Painlevé új kormányt alakít

Párizs, okt. 25.

A Havas Távirati Iroda a francia kormány helyzetéről a következőket jelenti: A kamara folyosóján tegnapi megvitaták a küszöbön álló eshetőségeket. Egyes képviselők azon a nézetben vannak, hogy egészen bizonyosan meg lehet egyezni és a parlament elé lehet terjeszteni a pénzügyi javaslatokat anélkül, hogy ebből komplikációk származnának a minisztériumra nézve. Ha azonban a tegnapi ellentmondás továbbra is megmarad, könnyen miniszterváltás keletkezhetik, hogy gyors megoldásra szorulna, mert a parlament már esütörtökön összejött. A legáltalánosabb az a nézet, hogy Painlevét bízták meg az új kabinet alakításával. A kormányban a legtovább eddigi miniszter megmaradna, Painlevé azonban a hadügyminisztérium helyett a pénzügyminisztériumot venné át.

Autó és kerékpár halálosvégű összeütközése

Egy kerékpárversenyző tragikus halála

Vasárnap délelőtt rendezte a TTC a balassagyarmati motorkerékpárversenyt, amely mindjárt a verseny elején katasztrófális szerencsétlenséggel járt. A verseny startja Újpesten volt s a nagyszámú versenyző között Untermyller Ferenc 25 éves magántisztviselő is indult 20-as számú motorkerékpárral. Röviddel a start után Untermyller gyors iramba kezdett és száguldó gépével pillanatok alatt a versenyzők élére került. Örült tempóban rohant a motorkerékpár a Váci uti országuton, midőn a 13-as kilométerkönel

szemérbogott vele egy Budapest felé haladó autó.

Az autó kormányánál Weisz Ödön ült, aki már messziről észrevette a száguldó motorkerékpárt és gépet lassította, hogy baj nélkül elhaladhasson a kerékpár mellett. Untermyller azonban száguldó gépeinek sebességét nem mérsékelte s ebben az örült tempóban képtelen volt a szem-

bejövő autót kikerülni. Egy szempillantás alatt egymás elé került a két robogó gép s a

motorkerékpár belerohant az autó előrszébe.

Untermyllert az összeütközés ereje magas ivben

képpitette a kerékpár üléseből

és messzire dobta. A rettenetes esés következtében összemozott fogakkal,

hollan került el az országot árkában.

Az autónak és utasának esodálatos módon semmi bajuk sem történt. A végzetes katasztrófa! azonnal értesítették az újpesti rendőrséget, ahonnan Babó Lajos rendőrkapitány bizottsággal szállt ki a szerencsétlenség helyszínére s megállapították, hogy a katasztrófa bekövetkezéséért az autó vezetőjét nem terheli felelősség.

Elkán Gyula Szőrme-

modelljel

olcsó árai felülmúlhatatlannak

Károly körút 19.

Ügyeljen bevásárlásainál

védjegyűnkre!

Ami a valuták között
A svájci frank,
Az a kávék között
A valódi FRANCK.

D. 177 Q. 36 I. - V. 2.

Böhm és társai Csehszlovákiában is csekkcsalásokat követtek el

Krizsanovics beismerte az újabb csekkcsalásokat

Böhm Tibor, Salgó Béla és Krizsanovics Antal csekkcsalási ügyében újabb fontos leleplezést tett a prágai rendőrség. Az ott letartóztatásban lévő Krizsanovics Antal vallatása során ugyanis kiderült, hogy

ugyanaz a társaság Csehszlovákiában is csekkcsalásokat követet el, és sikeres műbödésükkel az egész országot elárasztották hamis dollár csekkkel.

Hónapokkal ezelőtt akadtak az első kiscimlett hamis dollárcekkre Csehszlovákiában és rövid idő alatt mintegy 50 darab a newyorki Transilvania Express Bankra szóló 5 és 10 dolláros hamis

csekk bukkant fel a csehországi, de különösen a prágai bankokban. Ezeket a jól ismert, kiscimlett csekket, melyeket nagyrészt világkörüli utazók használnak, igen könnyen tudták a hamisítók értékesíteni, mert a kibocsátó bank az egész világ területén igen sokat hoz ezekből forgalomba s a bankok eddig nem is gondoltak arra, hogy a csekket hamisítják. Az első hamis csekk megfellelása után azonban jobban szemügyre vették a tulajdonukban lévő csekket s száznál több

hamis csekket fedeztek fel

A prágai rendőrség azonnal megindított nyomozása mindaddig hiába valónak bí-

DREHER

Nem hibás paplant árusítunk most igazán olcsó versenyen kívüli árban „Ideál” gyönyörű franc. szatón beléslé előtt paplan 265.000—295.000 Kammermayer Károly ucca 1 (Központi Városház épületében)

Sándor „Ideál” paplangyár

HIREK

Nagyatádi arcepkének leleplezése Orosházán. Mayer János földművelésügyi miniszter kíséretével együtt Békéscsaban keresztül ma reggel Orosházára érkezett nagyatádi Szabó István arcepkének leleplezésére. A kiszagzandóság megkezdését követően Csizmadia András és Lovász János nemzeti képviselők méltatták nagyatádi Szabó István emlékét. Lovász János beszéde végén lehullott a lepel nagyatádi Szabó István arcepkéről, amely Molnár Lajos orosházi festőművész munkája. Mayer János az előtte megjelent küldöttek üdvözlésére mondott választásában a többi között kifejtette, hogy nem elég, ha a vezetők beülnek a négy fal közé és bürokratikus intézkedéseket hoznak. Szükséges, hogy felkeressék a vidéket s onnan merítsenek bizalmat, lelket és erőt. Erre ma százszorosán szükség van. Orosházán a különböző egyházak és testületek körében harmoniát, felekezeti türelmet lát. Az itt látottak ovábbi ösztönzésül szolgálhatnak neki és a kormányának, amely a legnagyobb erőfeszítéssel dolgozik a konszolidáció és a gazdasági felvirágzás elérése érdekében. Délután 3 órakor a Főtéren Csizmadia András nemzetgyűlési képviselő tartotta meg beszámolóját, majd Mayer János földművelésügyi miniszter mondott beszédet.

Izgalmas szocialista gyűlés a Városligetben. A szocialdemokrata párt vasárnap délután az Iparcsarnok új épületében nagygyűlést rendezett, amelyen több mint tízezer ember vett részt. A gyűlés színhelyére a rendőrség nagy készüléssel vonult ki. **Esztergyólyos** János elnöki megnyitóját követően Propper Sándor beszélt. Beszéde alatt Vágiék a terem ajtajából röpiratokat dobáltak be a terembe, ami az amugyis izgatott tömeget elkeseredett kifakadásokra ingerelte Vágiék ellen. Propper főképpen beszéde alatt a választójoggal foglalkozott és politikai Steinach-szenczációnak nevezte a kormányt, amelynek azt szándékát, hogy a mandátumokat meg akarja hosszabbítani. A szocialista párt el van hátrózva arra, mondotta, hogy 1917-ben mandátumáról leköszön és ezt várja minden becsületes polgári politikustól. Az ellenforradalom likvidálását követelte és a gyilkosok megbüntetését. A nagy tapsal fogadott beszéd után Esztergyólyos szavaival a gyűlés véget ért.

— A Magyar Nőgyesületek Szövetségének közgyűlése. Vasárnap délelőtt tartotta a Vármegyeházán rendezett közgyűlést a Magyar Nőgyesületek Szövetsége. **Gróf Apponyi Albert** elnököt a közgyűlésen, melyen az aktuális társadalmi problémákat vitatták meg.

— Készenléteiket gyümölcsözőben kihelyezt, jelzőköllesőnket folyósított a Róth Bank Budapesten, Vilmos császár ut 45.

Garantált jóminőségű férfi szarvasbőrkeziyű

Seeländer . . . 89.000
Tűzőtt 108.000
Körülvarrott . . 190.000

Megrendeléseket pontosan eszközlünk. Meg nem felelő árut becsérélünk vagy a pénzt visszadjuk. Kereskedőknek külön nagybani osztály

MAGYAR DIVATCSARNOK
Rákóczi út 74

180 elmebeteg tartanak drótsövényvel elkerített ketrecekben a szegényházban

Az üzemrevíziós bizottság lesújtó kritikája a főváros szociális intézményeiről

Az üzemrevíziós bizottság nyilvánosságra hozott jelentése alkotta eszörszert a városi körök beszélgetésének tárgyát. A pártok nagy része, de a közvélemény sines megelőzve a bizottság vizsgálatainak eredményével s nemcsak azt kifogásokkák, hogy a bizottság nem mutatott rá elég alaposággal az intézménél tapasztalt rendellenességekre, de rosszalólag hibáztatták azt is, hogy a bizottság egyik javaslatában az autonómia egyenes megsejtésére szólítja fel a kormányt, amennyiben azt indítványozza, hogy a kormány törvényes intézkedéssel szerezzen nagyobb érvényt a főváros feletti vagyontulajelölői jogának gyakorlására. A jelentés kétségtele-nül súlyos viharokat fog kiváltani a különböző bizottságokban és a közgyűlése-n s az egyes pártok máris előkészítik erős kritikáikat, amelyekkel rövidesen illeltni kívánják a bizottság 9 hónapos munkáját és az arról szóló beszámolót.

Mindamellét a üzemfelvizsgáló bizottság sok figyelemre méltó megállapítást is tett s míg egyes fizemeket jóakarattal elnézésben részesített, sok intézménnyel szemben gondos és szigorú kritikát gyakorolt. Így például nyomatékosan rámutatott a szociális intézmények ki nem elégítő voltára és egyéb súlyos körülményekre.

— Az Erzsébet szegényházban például nagyszámú betegnek vannak, az intézményt egészen elvonják rendeltetésétől, mert az ápolók kétharmad részét kórházba kellene szállítani.

Hatvan tüdőbeteg járák állandóan szabadon

a szegényházban, akik állandóan érintkeznek a többi lakókkal és alkalmazottakkal s terjesztik a tüdővést. *Száznál is több elmebeteg és hülye van a szegényházban.*

— **Harc a gávai mandátumért.** A Veress Ferenc halálával megüresedett gávai kerület mandátumáért már megindult a küzdelem. A kormánypárt jelöltje **Csáky Károly** gróf honvédelmi miniszter, aki az egyetlen nem képviselőtagja a kabinetnek. Csáky Károly gróf vasárnap tartotta Gáván programbeszédét. A Magyarországi Munkáspárt, amelynek a gávai kerületben nagy szervezetei vannak, biztos győzelem reményében **Pajzs Zsigmondot** lépteti föl, akinek támogatására **Dénes István** is leutazott a kerületbe.

— Jelzőköllesőnket folyósít I. helyű bekebelezés mellett budapesti bérházakra, mezőgazdasági birtokokra és ipartelepekre a Róth Bank Budapesten, Vilmos császár ut 45.

— Halalos elgázolás. A Maros uca 19. számú ház előtt a BP 20-008 számú autójával megakart fordulni **Brenyeri Manó** sofőr. Nem vette észre, hogy a kocsi mögött áll **Hubscher József** hároméves kisfia, aki az autókereke alá került és nyomban meghalt. A gázoló sofőrt előállították a főkapitányságra.

szegényházban ápolás alatt, akiket félen zárt helyiségben tartanak, nyáron pedig egy drótsövényvel elkerített ketrecekbe terelik őket és ha egyik-másik dühöngeni kezd, az ápolók a többiek szemeláttára elhureolják az illetőt

valami zárt helyiségbe. *(Igy mondja szóról-szóra a bizottsági jelentés).* Az ápolók élelmezése és ellátása is sok kívánni valót hagy hátra s mint az adatok bizonyítják, ma feleannyit költenek egy ápolót eltartására, mint békében. Tíz esztendő óta alig végeztek említésre méltó

tisztogatási munkát a szegényházban.

Az **árvaházakban és szeretetházakban** is mélyen alatta marad az ellátás a békéni-vónak. Az élelmezés rossz. Szomorú az a teljesítmény is, amit a főváros évtizedek óta ezen a téren végzett. A **József fiúárvaházban** 82 év alatt 1332, az **Erzsébet leányárvaházban** 53 év alatt 961, a **Mayer Ferenc árvaházban** 39 év alatt 581, a **Közégségi szeretetházban** 63 év alatt 592, a **Közégségi árvaházban** 12 év alatt 86 árvát neveltek fel, összesen tehát 82 év alatt 3552 gyermeket.

Egy év alatt tehát összesen 43 árva felnevelésére áldozott a főváros. A népszállónál is sok a kívánni való. Az épület rendkívül rosszkarban van, a folyosók és egyes termek padozata teljesen megromlott. A népszálló fehéremű készlete csak harmadrészt teszi ki a 1914. évi készletnek s csak pamutból van. Drága

a hálódíj egy este 19.000 korona, tehát egy hónapra közel 600.000 korona.

— **Izsó Miklós emlékkállítására** az Ernst Muzeumban. Vasárnap délelőtt érdekes anyagú csoportkiállítás nyílt meg az Ernst-muzeumban. A kiállítás érdekessége Izsó Miklósnak, a tragikus sorsu nagy magyar szobrászművésznek munkái, amelyeket a zseniális művész iránti kegyelemből állított ki a muzeum. A tárlaton részt vesz **Feiks Jenő** friss és komoly képeivel, **Márfy Ödön** széles vonalú, lírai festményeivel és **Perlott-Csaba Vilmos** kompozitív párisi váznaival.

Molnár Gyula női felöltő- és szőrmé-áruháza (VII., Rákóczi út 22.) újabb öt olcsó napot rendez e héten. Felhívjuk a t. hálgyközönség szives figyelmét a cég mai hirdetésére.

— **Razzia.** Ma éjszaka **Róna Ernő** detektívőrülégyelő csoportja a beteges hajlamu férfiak után razziait tartott. A detektívek felkutatták a Népligetet, Erzsébet-teret, Városligetet, a Józsefváros zugkocsmaát, sőt az egyik körüti vendéglőbe is ellátogattak. A razzia eredményeképpen 42 férfit állítottak elő a főkapitányságra.

— A Petőfi Társaság közgyűlése. Vasárnap a Magyar Tudományos Akadémia üzszeremében, ünnepi ülés keretében ünnepelte meg a Petőfi Társaság Zalanútjának 100 éves évfordulóját. **Fejenczy Zoltán** elnök magas szertnyalásu beszédében méltatta az éppoz keletkezésének történelét és jelentőségét.

Francia flanellek
k i t ü n ő s z i n t a r t ó k

Divatmintás	25.800
Ratiné minden színben	32.000
Eponge-flanel	42.000

Kívánatra mintát küldünk. Megrendeléseket pontosan eszközlünk. Meg nem felelő árut becsérélünk vagy a pénzt visszadjuk. Kereskedőknek külön nagybani osztály

DIVATCSARNOK
Rákóczi-ut 74

Már csak 3 HET
áll rendelkezésére!
Ne mulassza el az alkalmat!

Megtakarít 224.000 koronát ha most fizet elő bármely könyvesboltban, vagy a kiadónál (Genius rt. Budapest, VII. ker., Ilka uca 31. sz.)

WELLS
nagy világtörténelére

II. KIADÁS

Már csak 3 hétig rendelhető meg 441.000 koronáért 3 egyenlő havi törlesztésre ezt a rendkívül jelentőségű munkát

AZONTUL
az ára készpénzért
665.000 K

Esőernyők
egjobb minőségű, legnagyobb választékban

Női tartós minőségű	79.000
Női felselyem, divatnyelű	140.000
Férfi cégünk reklámja	88.000
Férfi felselyem, divatnyelű	150.000

Utánvétes csomagot küldünk. — Meg nem felelő árut becsérélünk vagy a pénzt visszadjuk. Kereskedőknek külön nagybani osztály!

DIVATCSARNOK
Rákóczi-ut 74

TUNGSRAM
A vacuumcső gyári jele: „TUNGSRAM”

A fejhallgató gyári jele: 77

Csak gyári jellel ellátott fejhallgatót és vacuumcsövet használjon

Kapható mindenütt!

Egyesült Izzólámpa és Villamosság Rt., Ujpest

Hárommilliárd elsikkasztása miatt letartóztatták az Olajközpont volt igazgatóját

Ometa-üzletek, amelyen elszórt a társak pénze

Leleplezték a vértanuhalált halt tüzoltók emléktábláját. Nagy ünnepség keretében leleplezték le vasárnap délelőtt a Kun ucai tüzoltó-parancsnokságon a kötelességük teljesítése közben hősi halált halt tüzoltók emléktábláját. A díszes ünnepségen megjelent József Ferenc királyi herceg, a kormány képviselőiben Koszó István államtitkár, a főváros részéről Sipőcz Jenő polgármester, Folkusházy Lajos alpolgármester, a tanács, a törvényhatósági bizottság számos tagja, a rendőrség, a hadsereg, a vidéki tüzoltóságok képviselői. Barcezen Gyula tanácsnok beszéde után leleplezték a népszerű emléktáblát, amelynek mezőjében 7 hősi halált halt tüzoltók, Wagner Ferenc, Smilkó József, ifj. Szidányi Ferenc, Herczeg János, Horváth II. József, Rohonczy József és Vinze Gyula neve van megörökítve. Sipőcz Jenő polgármester méltatlán beszédében a vértanuhalált halt tüzoltók emlékét. Ezután a főváros és a testvértestületek koszorúit helyezték el az emléktábla alá.

Postásművészet a Vigadóban. A társadalom körében a vasárnap este főnyersen sikerült est iránt oly nagy érdeklődés mutatkozott, hogy a rendezőség a művészetet folyó hó 26-án megismételté. A 3401-131 5000-ig sorozmánál elköltött jegyek a folyó hó 26-iki művészeselőre érvényesek, az 5000-nél magasabb sorozmánál ellátott jegyek egy, a közeli időpontban megtartandó művészeselőre érvényesek. A pontos dátumról a sajtó útján fogják az érdekelteket értesíteni.

A törökök bevezetik a keresztény időszámítást. Angorából jelentik: A naptárügyi bizottság elhatározta, hogy a parlament elé terjesztendő javaslatában a keresztény időszámítás bevezetését ajánlja. A javaslat indokolásán most dolgoznak.

v óta legjobban bevált

40 Dr. Taub gyermekkenőcs
Dr. Taub hintőpor
Dr. Taub tápióka

Mikor a zsebtolvaj a detektívtől akar lopni. Ma délelőtt a Bálvány utcában haladó 65. számú villamoson igyekezett a főkapitányság felé Horváth Dániel detektív. Eszérvette, hogy egy fateltember zsebébe nyúl és ki akarja emelni a cigarettatárcáját. Elkalka a zsebtolvaj csuklóját, minden feltűnés nélkül leszállította a villamosról és bekiérette a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy Safranek Károly a neve, többszörösen büntetett zsebtolvaj. A póruljárt zsebtolvajt, aki detektívtől akart lopni, őrizetbe vették és mivel utolsó büntetését már régebben kitöltötte, megindították a nyomozást annak megállapítására, hogy kiszabadulása óta nem követett-e el több lopást.

Felakasztotta magát. Vasárnap a Király uca 35 számú házában felakasztotta magát Keres Imre 42 éves nyomdatulajdonos. Mire a tetőt észrevették már halott volt. Keres, aki tartalékos katonatiszt volt, két levelet hagyott hátra. Az egyikben kéri, hogy katonai pompával temessék el és kitüntetését tegyék mellé a koporsójába. Egy másik levelében családjától búcsúzik és vagyonát nevelt leányának adományozza. A házbeliek szerint tetőt állítólag család okok miatt követte el. Az öngyilkos nyomdatulajdonos holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe vitték.

A vonat elé vetette magát. A Mohai-út mellett levő vasúti töltésen a Róbusz vonat elé vetette magát Szabó Dániel 25 éves villamos kalauz. A vonat kerekelt a kalauzt valóságilag lefejezték. Ismerősei szerint tettét szerelmi bánatban követte el. Szabó holttestét a törvényszéki bonctani intézetbe vitték.

Elfogott hielkítolvaok. A rendőrség elfogta és őrizetbe vette Kocsis Jenő és Hies Béla, akik Bedő Antal bűniklijét a Szövetség uca 31 számú házában levő üzlete ajtajából ellopták.

Klesett az ablakból. Császár Anna 24 éves szobalány a Munkácsy uca 16. számú ház első emeletéről az ucaára zuhant. Elotvesztélyes sérüléseivel a Dologkórházba vitték.

E kezés után és gyomorérgésnél

SHIP angol szóda-bikarbónát

Kéz- és arcbőr finom árá a

SHIP angol vazelin használjon!

A háború alatt nagyfotosságn szerepet játszott az ország gazdasági életében az Olaj- és zsírtipari központ, melynek egyik igazgatója, Mayer Frigyes volt. Mayer a háború után megvált a központtól és a konjunktúra idején a Liszt Ferenc tér 13. számú házában bank és tőzszébizományi irodát nyitott, ahol régebbi állásában szerzett ismeretségeit felhasználva nemcsak banküzletekkel, hanem nagyjobbzású kivitelei és behozatali üzletekkel is foglalkozott. A nagyszabású üzleteket rendszerint ometa-bizonyítványon, vagyis alkalmi társulási alapon, amelyhez a fele tőkéit Mayer adta, a másik felét a alkalmi társ, akivel azután a hasznon megosztottak. Ezeknek az alkalmi társulásoknak rendszerint azt a formát adták, hogy a társ folyószámlát nyitott Mayer banküzletében, arra

befizetett egy bizonyos összeget, amely ezután az üzlet lebonyolításáig Mayer Frigyes rendelkezésére állott.

Üzletfelei a legnagyobb bizalommal viseltettek vele szemben és

hosszu időn át kitűnően is prosperáltak.

rált az üzlet, úgyhogy Mayer egyre nagyjobbzású üzleteket bonyolított le.

A tőzsdéi konjunktúra összeomlása idején azonban hirtelen pangás állt be. Ez a feszültség váratlanul érte Mayer Frigyeset, aki

éppen ebben az időben idegen tőke bevonásával igen nagyszabású tranzakciók lebonyolításába kezdett.

Mayer Frigyes nyomban felismerje a helyzet komolyságát és minden erejével azon igyekezett, hogy az üzleteket gyorsan lebonyolítsa és megkezdje a „leléptést”. Egy ideig sikerült üzletet rendezni, később azonban mindjobban észszerőtőltek kötelezettségei, úgyhogy végül kénytelen volt megszüntetni a fizetéseket. Egyik üzletfele, aki régebben folyószámlát nyitottat nála és akinek nem tudott elszámolni a folyószámlára fizetett pénzzel,

e héten bűnvádi feljelentést tett ellene.

Ez azután megindította a feljelentések lánját. Csakhamar több feljelentés gyűlt össze ellene, mire beidéztek a főkapitányságra, ahol Pinár György rend-

őrkapitány megindította ügyében a nyomozást.

A nyomozás során azután kiderült, hogy a feljelentések összege hárommilliárd koronát tesz ki.

Mayer Frigyes igyekezett bebizonyítani, hogy a feljelentések alaptalanok, mert az illetékelk üzleti elszámolási viszonyban van. Védekezését azonban nem fogadták el.

A bizonyítékok alapján család és sikkasztás bűntette miatt előzetes letartóztatásba helyezték és átkísérték a Markó ucai fogházba.

A letartóztatott Mayer Frigyes védője Vidor Jenő dr. a család nevében egyszerűkedési tárgyalásokat kezdett a hiteltelőkkel, akikhez tíz százeleket ajánlott fel mert a hárommilliárdos passzívummal szemben mindössze háromszázmillió koronát ér Mayer összes vagyona.

Háromszoros öngyilkosjelölt akivel felborul a mentőkocsi

Ma ójszaka a Baráros-téren a villamos elé akarta vetni magát Fischer Jánosné 30 éves háztartásbeli nő. A járőrelők megakadályozták tetűben, az asszony azonban dulakodni kezdett velük, sikerült is kitépni magát kezűkből és a következő villamosokosai elé ugrott. A vezető azonban idejekorán fékezett, ugy, hogy

az asszony a mentődeszka elé került,

mely könnyebb horzsolásokat ejtett rajta.

Fischer Jánosné kiemelték a mentődeszka alól és be akarták vinni egy közeli kávéháza, hogy ott leültesse, míg a mentők megérkeznek. Mielőtt azonban a kávéházaba értek volna,

az asszony eszméletét veszítette.

A közben megérkezett mentőfé megállapították, hogy az asszony mielőtt a villamos elé ugrott volna, nagy adag veronállal megmérgezte magát.

A mentők kocsiába emelték az életunt asszonyt és elindultak a Rókus-kórház felé. A Boráros-téren, ahol mostanában felszedték a kövezetet, a sőtében a mentőkocsi egy kis gödörbe esett, kereké elfőrtt és Fischer Jánosné a hirtelen zökkenéstől a betegszállító kocsii padlójára zuhant.

A Markó-utcaóól csakhamar ujjabb mentőkocsi érkezett és végül ennyi bonyolalom után a Rókus-kórházba szállították a makacs életuntat.

Imét kis lábakat keresünk

**Az őszi idény megkezdése előtt
Kisszámú egyes párok árusítása
Rendkívül olcsó áron.
MINŐSÉGBERT-SZAVATOLUNK**

Női szűs felcipő fekete és barna színben. **90** ezer

Női fekete antilop, felcipő rá-mán varrt. **150** ezer

Női kivágott fekete rá-mán varrt. **170** ezer

Női magasszárú fekete, barna, lakk, antilop és betétes. **140 és 250** ezer

HÁZICIPŐK: 23-30.31-34. NŐI GYERMEK 25. és 35. 85

LEGÜJABB SVÉD HŐCIPŐ

MODELLJEINK MEGÉRKEZTEK

Harisnyjak nagy választékban

Del-Ka

VII. ERZSÉBET-KÖRÜT 28. SZ.

Tekintse meg kirakatainkat

Kabátkelmék

olcsóbb, mint a kész kabát

Gyapjuvelur 165.000
1.0 cm széles, minden színben

Divatmintás 170.000
140 cm széles gyapjuvelur

Feketeponyzó 270.000
140 cm széles, divatszínben

Kabát otománkélme
minden divatszínben

Utánvételek csomagot küldünk Meg nem felelő árut becsérélünk vagy a pénzt visszafizetjük. Kereskedőnekek külön nagybani osztály

DMÁTSZARNOK

Rákóczi út 74

Az ipar és a kereskedelem az aranykoronához ragaszkodik

Szegő Ernő dr. előadása az új pénzügyiségről

Az új pénzügyiség ügyében az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség az elmúlt heteken tagértekezletet hívott egybe. Az értekezletet Holzer Sándor, az OKISZ társelnöke nyitotta meg, aki a reformnak az ipar és kereskedelem szempontjából való fontosságát ismertette és arra a szoros kapcsolatra mutatott rá, amely a gazdasági élet minden tényezője és az aranykorona forgalma között fennáll.

Azután Szegő Ernő dr. a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara titkára világitotta meg a pénzreform ügyét a kereskedelem és ipar szempontjából. Szerinte a pénzügyiség kérdésénél a legfontosabb a megszokottság, a beidőzés szempontja. Néptünk, üzleti világunk egy pillanatra sem szűnt meg aranykoronában számolni. Összes értéklíté-keink az aranykoronához kapcsolódnak és ezért

a közvélemény túlnyomó részben aranykoronára való visszavertést kívánja.

Példát a németektől kell vennünk, akiknél számos helyes gazdasági intézkedést vettünk át: a német birodalom habozás nélkül visszatért a megszokott pénzügyiségre: a márkára. Számunkra is a legtermészetesebb út volna, ha 100 000 papirkoronát egyenlővé tennénk 7 aranykoronával; ez természetesen nem a régi aranykorona volna, de ahhoz rendkívül közel állna. Az a körülmény, hogy az arany vásárlóereje jelenleg nem a régi, nem volna zavaró momentum, a fő, hogy szemmértékünknek biztos bázisa lenne, mert ha az aranyértékben lényeges eltérések álltak volna elő, viszonylag mégis az arany az, amelyen az üzleti világ nálunk is, a külföldön is kalkulációját a legmegfelelőbbben végezheti. A pénzügyminiszter az aranykorona ellen a sajtó képviselői előtt azt hozta fel érvelésként, hogy az arany tovább fog esni. Ezzel szemben előadó megállapítja azt, hogy

az arany hullámzásának tendenciája az Egyesült Államokban emelkedő,

mert az indexszámok hanyatló tendenciát mutatnak. De egyébként is úgy az amerikai haute finance-nak, mint pedig az amerikai nagyiparnak és kereskedelemnek a lefontosabb érdekei fűződnek ahhoz, hogy Európa államai visszatérjenek az aranybázisra. Amerika ma a világ aranyármekezősletének körülbelül fele felel rendkezik, ennek az irtózatossá válutakinesnek gazdasági rendelkezést kell adni. Az amerikai ipar expanzívitása nem nélkülözheti az eu-

rópai fogyasztóipacokat, tehát érdeke, hogy vevőinek valutája aranyalapon rendezve legyen. Ez magyarázza Amerika élénk részvételét Nagybritannia valutáris rendezésében és a német birodalom szanálásában. Valószínű, hogy az amerikai tőke és az angol aranytermelés érdekei szerint fog az arany ára a következő évtizedekben alakulni, ez a megoldás pedig oda vezet, hogy kisebb-nagyobb hullámzások után

Házi vámközpontot alapított a GyOSz és az OMGE

A különböző gazdasági érdekképviseletek régi kívánsága, hogy a kereskedelmi szerződések megkötését megelőző tárgyalásoknál a kormány szerepet biztosítson számunkra, s így lehetővé tegye, egyrészt a gyakorlati szempontok érvényesülését, másrészt pedig azt, hogy a gyárpar, a mezőgazdaság és a kereskedelem sokszor ellentétes érdekei közegnyugvásra vévessenek figyelembe.

A kormány ezideig csak ritkán volt tekintettel erre a kívánságra, s csupán alkalmilag vonja be egyik-másik érdekképviselet vezetőjét a vámpolitikai tárgyalásokba. Most aután egy új szerv megalkulását hallunk hírt, mely éppen azt a feladatot tűzte maga elé, hogy egyrészt kiegyenlítse az egyes gazdasági ágak között mutatkozó ellentéteket, másrészt pedig közvetlenebb befolyást gyakorolhasson a kereskedelmi tárgyalásokra.

Ezt az új szervet a GyOSz és OMGE alapították, s a megalapító bizottsága

Az adófelszámolási bizottságok újjászervezése. Az általános kereseti adó és a jövedelemadó kivételek ellen benyújtott fellebbezések felülbizárlására hivatott adófelszámolási bizottságok újjászervezése most van folyamatban. A bizottságok összeállítására az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség a Központi Pénzügyigazgatóság, valamint a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara útján a napokban teszi meg javaslatait.

Az OKISZ első hölgyestélya. Szombaton este rendezte az Országos Kereskedő és Iparos Szövetségnek Komló Sándor elnöke alatt újjászervezett világi bizottsága az első ténemulatsággal egybekötött hölgyestélyét. A teljesen sikerült estélyt jövő szombaton megismétlik.

A Schlick-Nicholson gép-, vagón- és hajógyár Rt. igazgatósága folyó évi november hó 3-ára egybehívott rendkívüli közgyűlésének javaslatot tesz a vállalat eddig is szoros üzleti együttműködésben dolgozó Magyar motor- és gépgyár részvénytársasággal beolvadás útján való fuzióra. Ezen tranzakció céljából adaptáltak emel és az újonnan kibocsátott összes részvényeket 1:3 arányban a Motoros részvények becsatléssra fordítja. Azonos tárgysorozatnál tartja ugyanezen a napon a Magyar motor- és gépgyár Rt. is rendes közgyűlését.

mind közelebb és közelebb fogunk jutni a békebeli aranyértékhez.

és a világgiazi árak az arany vásárlóerejének nagyobbdásával párhuzamosan az eddigi tendenciának megfelelően esni fognak.

Egész kétségtelen, hogy hosszú időre az arany iránt való vehemens kereslet biztosítva van és ez a körülmény mindennél inkább a békebeli arszinvoval felé fogja sodorai a világot. A jövő szempontjából tehát — már pedig egy valutarendezés legáltalános érdekeire szól — igenis a legelőszerűbb volna visszatérni az aranykoronához.

Vita Emil dr. és Szarka István dr. felszólalása után az értekezlet véget ért.

bevonták a Mezőgazdasági Kamara képviselőit is. Ily módon tulajdonképpen a régóta érdemes tevékenységet kifejtő Vámpolitikai Központtal szemben a GyOSz és az OMGE egy házi vámközpontot alapított, s erre az alapítóra jellemző, hogy amál nemcsak a kereskedelem szabad érdekképviseletét mellőzték, hanem mellőzték a Kereskedelmi és Iparkamart is, noha agrár oldalról szerepet biztosítottak az OMGE mellett a Mezőgazdasági Kamarának is.

A GyOSz és az OMGE új alapításával szemben a kereskedelem természetesen csupán arra az álláspontra helyezkedhetik, hogy nem támaszthat semmiféle kifogást az ellen, ha a gyárosok és mezőgazdák bizottságok létesítenek, s annak keretében magánjellegű tárgyalásokat folytatnak. De már eleve is tiltakozik az ellen, hogy a GyOSz és OMGE házi bizottságát a kormány a magyar gazdasági élet összességének félhivatalos szerve gyanánt ismerje el.

Ankét a fekete listák ügyében. Az utóbbi időben erősen elszaporodtak azok a „fekete” listák, amelyek a budapesti bíróságoknál perelték névjegyzékét tartalmazták. A legáltalános kereskedelem már több ízben felszólalt ezek ellen a visszaélések ellen, amely ezeknek a nyomtatványoknak terjesztésében jelentkezik. Újabbban ezen ügyben a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara az OKISZ és a többi kereskedelmi testületek részvételével értekezletet tartott, ezen azonban csak az nyert megállapítást, hogy bármily sok félreértésre is adnak alkalmat a pertársay megnevezése nélkül összeállított, hiányos fekete listák, a fennálló rendelkezések azok eltiltására módot nem nyújtanak.

Az OMKE közgyűlése. Az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés vasárnap délelőtt 10 órakor tartotta Sándor Pál elnöke alatt a Lloyd díszteremben évi rendes közgyűlését, amelyen megjelentek Weisz Fülöp, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank vezérigazgatója, Morvay Jenő helyettes államtitkár, a Kereskedelmi Bank képviselője és a vidéki szakosztályok elnökei, valamint néhai Heinrich Ferenc családja.

A közgyűlésen Balkányi Kálmán emlékbeszédet mondott ómoravival Heinrich Ferencről, majd Morvay Jenő helyettes államtitkár tolmácsolta a keres-

kedelmi miniszter üdvözlését. Ezután az elnök Gotthelm György dr., volt német birodalmi pénzügyminiszter köszöntötte, aki válaszában annak a reményének adott kifejezést, hogy a lokarnói paktum, amely a békülékenység szellemében jött létre, egy új korszaknak a kezdetét jelenti és a sokat szenvedett magyar nép részére is meghozza a szebb jövőt. Utána Antal Géza református püspök tartott nagy érdeklődéssel fogadott beszédet: „A kereskedelem és etika” címen. Székely Imre, Gonda Hugó, Babinovics Bernát, Bodroghy József dr., Blumenthal Béla felszólalása után a választásokot ejtették meg. Holzer Sándornak az aranykorona mellett, valamint Vértess Emilinek felszólalása után a közgyűlés véget ért.

A posta nem akarja visszaállítani a börtmentelen postacsoomagok forgalmát. A magyar posta békebeli berendezéséhez tartozott, a börtmentelen postacsoomagok feladása is, amelyet a háború második évében megszüntettek. A kereskedelmi forgalom megelönlkülése óta az OKISZ ismételtlen kérte ennek a jól bevált rendszernek a felújítását, amely újabbban különösen azért volna szükséges, hogy azokat a cégeket és szakmákat, amelyek forgalmuknak túlnyomó nagy részét postacsoomagok után bonyolítják le, a portólételezések hitelezésével járó nagy befektetéstől mentesítse. A kereskedelmi miniszter azonban az érdeklötteknek ezt a kívánságát még mindig nem hajlandó teljesíteni, s álláspontját az OKISZ-hoz intézett leiratában azzal az egyáltalán nem helytálló érveléssel indokolja, hogy a portós csomagok feladásának megengedése a kézbesítést hátrányosan befolyásolná.

NYUKOSZ sorsjáték
HUZÁSA
szombaton!

Legsőbb Legjobb Legolcsóbb
PAP LAN PAP LAN PAP LAN
Kárpitosáru, vas- és rézbutorgyára
Szűnyeg, pokróc, üggyök, ág- és asztalterítők, gyermekkoszek, nyugszékék, leányzóba-, előszoba- és kertbutorok, ernyők és sátrak minden kivételben kaphatók
GICHNER JÁNOS
BUDAPEST, VII., ERZSÉBET KÖRUT 20.
Nagy katalógust 4000 K ellenében postán küldök

Brilliansokat, gyöngyöket régiségeket
hátrélti árágásban vess: Székely Emil Kírály uccas . sz, Teréz-templommal szemben

WEISZ SÁNDOR ÉS RÓNA
Postó- és néveláru-kereskedés Budapest, V. kerület, Arany János ucca 22. szám

KLINGER IG.
gyapjúszövet-gyárainak:
Neustadt an der Tafelfichte
I. B. Jungbunzlauer I. B.
Kratzau I. B. Dalowitz I. B.
vezérképviselete Magyarország számára
Bécs, Zelinkagasse 4

Beck Vilmos és Flai
gyapjúszövet-gyárainak
Gross -- Meseritsch
Emerich Ditó Humpolec
Iroda:
Bécs VI, Hirschengasse 25

Pártotlak a hazai ipart!
Schwartz és Hirschberg
pamutszövet- és belésárunagykereskedők
A Budapest -- Warnsdorfi Pamutszövetgyár Rt.-Társ. egyedárusítói lerakata.
Budapest V. Zrinyi ucca 15 48

Erasmó M. Reda Biella

Textilwaren aller Art
Representanz von Textilfabriken

Deutsch Mór és Fial
Vilmos császár út 6 85
Férft-, fiú- és gyermekruhagyár. Szőrmé-ruhagyár. Posztó- és belésáruk nagyban

Képviseleteket vállal franczia képviseleteket közvetít ipari munkásokat elhelyez
Loránt Pál Paris
export-Import
irodája Rue Clichy 61
Vétel megbízásokat nagybani árban lebonyolít

FOGÁSZAT-DENTIST
MÁRFAI ARTUR ALL VIZSGÁZOTT FOGÁSZ IV. KÁROLY KÖRÜT 26

SZÍNHÁZI ÉLHIVATALOS

A HÉT EREDMÉNYE: három premier. A Kamara Színházban az Elzevir, a Király Színházban a felújított Jánoska című gyermek-darab, a Belvárosi Színházban az új Romain Rolland darab, a Szerelem és a Halál játéka kerül színpadra. Hevesesi Sándor, Kissé megalkuvó Elzevir-jének sokat tapsoltak, a Jánoska megkönyveztetve, kacagattak a gyermekeket, a Szerelem és a Halál játéka pedig a hal szelley III. sora és 4-ik szöke tulajdonosnőjének véleményét írom ide: — Túl jó ez a pestieknek. Tízszor fog menni!

VASÁRNAP DÉLUTÁN alakult meg az „Új magyar drámaírók” csoportja, amely célul tűzte ki, hogy a legjobb és legfrissebb szellemi irányokat és célokat követő drámaírók felfozogassanak. Az „Új magyar drámaírók” tagjai Rozványi Vilmos, Kelemen Viktor, Székely Jenő, Ström István, Pintér Ferenc stb. Rendezőjük Szöke Kálmán, a Belvárosi Színház volt rendezője. Az új egyesület a Színészövetség támogatásával B-listás színesekkel tartana kéthetenként egy-egy előadást, más és más fővárosi színházakban.

SIMONYI MÁRIA talán még sohasem félt premierétől anynyira, mint a Romain Rolland „Szerelem és a Halál játéka” legnap esüi bemutatójától. Az operaházaiak Rokokó-balletje alatt már a színpadon volt és a tüzőlő mellől figyelve — a közönséget. Nagy drukkban játszottja végig az első részt, de azután utjongva szaladt végig az áttűzők folyosóján.

Gyerekek — tapsolnak, tapsolnak! Mikor megkérdeztem, hogy miért örül ma annyira a tapsnak, meglepetve válaszolt.

Nem érti! Hát tapsolnak, hát mégis vannak olyanok Pesten, a színházban, akiknek kell ez a darab, ez a komoly, mély költemény. En különben minden darab előtt, amikor elkezdnek próbálni — óriásnak érzem magam. Hitem van magamban, de ez a hit a próbák alatt egyre fogy — a premieren pedig nagyon, de nagyon összeszuszorodik. Félek, nagyon félek minden premieren. Valahogy azt hiszem, hogy semmit se tudok. Pedig már játszottam egy pár darabot.

GÓTH SÁNDOR, a Vígyszínház kitaláló művésze, szombat délután zárt ajtóik mögött tárgyalt a Renaissance Színházban Bárdos Arturral. Az ajtókon egy francia darabfordítás híre szivárgott ki, amelynek főszerepét a Renaissance Színházban a vendég szereplő Góthpár fogja játszani.

A VIGSZÍNHÁZ ÉS A FŐVÁROSI OPERETT-SZÍNHÁZBAN nagy tervezgetések folynak. A Vígyszínházban a Farsókás „Madonnája”-nak bemutatója után megkezdik a próbákat Herceg Ferenc új színművéből, a „Majom-sziget”-ből. Ezután Pirandello „Hét szereplő keresi a szerzőt” című vígjátéka következik, amelyet az itt vendég szereplő német színtársulattól már láttunk. Távoli program Floris és Croisset „Új gádzagok” felvígjátéka és a „Legszébb kaland” felújítása. A Legszébb kalandban Haraszi Hermin elárult szerepét Rákosi Szidi

November 5-én Montmartre gyermeke CLO-CLO az új csodagyerekekkel AUGUSZT a csimpánzzal és M. Feradyval Projectograph

SZÍNHÁZ

Miért halasztották el a Madonna premierjét?

Fazekas Imre állítja a Madonna második felbonását

Az idei szezonban, ugy látszik, új színházi kabalák született, mely szerint csak annak a darabnak lesz sikere, amelynek bemutatóját legalább egyszer elhalasztották.

A kitűzött premiáram oklancra így halasztották el például az Orlov, Amabál, Eső bemutatóját és ezek sorába lépett most Madonna is, amelynek premierjét november hetedikére halasztotta el a Vígyszínház — egyenesen

a szerző kívánságára.

Fazekas Imrénék, akit mint színpadi szerzőt a tavaly bemutatott „Altona” után előnyösen ismer a pesti sőt az amerikai közönség is — ugy látszik, súlyos okai lehetnek, hogy maga kérje a darabja elhalasztását.

A kitűző, fiatal drámaíró, ugyanis az olvasópróbától kezdve résztvevett a Madonna minden főpróba-

fogja játszani. Az Operett-színházban a régi, kedves Fall-operettet, az „Eldűlt asszony”-t próbálják repriro Lábass Jucival és Honthy Hannával a főszerepben. Ez az operett csak amolyan hézagpótlónak készül, mert néhány hét múlva már megkezdik a posthumus Jacobi-operettnek a „Miami”-nak próbáit. Lábass Juci, Billér Irén találkoznak majd ez alkalommal a színpadon, amelyet Petrovich Szvetiszláv, a híres filmszínész színpadi bemutatkozása még érdekesebbé tesz.

SZERENCSE SZERZŐ EZ A MARTOS, akinek nem kevesebb mint öt librettója kerül ebben a szezonban bemutatásra. Kettőt már bemutattak a Király Színházban: Az Amabál-t és a Jánoska-t. A Király Színház legközelebbi műdosnása a Szirmai-Martos új operette az Alexandra lesz. A Városi Színház is készül az új Martos-Szlatinai revüoperettre. Az eddig mellőzött librettóíró most fejezi be a legújabb szövegkönyvét, amelyre a változatoság okáért Zerkovitz Ir zenét. Ez is természetesen a Városi Színházban kerül színpadra.

BÁRDOS ARTUR és dramaturgja, Ifj. Gaál Mózes, vasárnap délután Párizsba utaztak, hogy az új francia vígjáték- és drámatermést megnézzék és learassák a Belvárosi Színház számára, ahol a szezonban tulsnylyban csak francia darabok kerülnek színpadra. Bárdos Artur igazgató magával vitte a „Szerelem és a Halál játéka” színpaját is, amelyet a jövő évi Romain Rolland ünnepekre alkalomával kiállítanak Párizsban.

ORION SZÍNHÁZ Eskü ut 1 Erzsébetiáid mellett Telefon József 150-01 A biborsugár és a nagyszerű Kisérő műsor

Két nagyon jó film! Két nagyon jó film! 1. Tornádó A természet és az emberi szív vihara 8 felvonásban Uránia 2. Utolsó férfi a földön fantasztikus történet 1943. évből A főszerepben 1300 ragogyó szépségű nő és egy csunya férfi Mozgókép-Otthon 3. színházban kerül bemutatásra Capitol

ARION

FOGKRÉM, FOGPOR fehérit, üdít, konzervál

„Engem szeress” a Magyar színház első magyar bemutatója. Pénteken, október 30-án mutatja be a Magyar Színház az „Engem szeress” című háromfelvonásos vígjátékot, amelynek szerzője Földi Mihály, az új magyar irodalom kimagasló felkészése. „Engem szeress” bájos, hangulatos, vidám, igazai mai budapesti vígjáték. Témája: a kis kocsmárcsára a nagy vendéglővel. A kis kocsmárcsára gyönyörűség ünnöje (Titkos Ilona) szereplőit, harcol a szomszédos nagyvendéglő hihetetlenül megzadagodott tulajdonosa (Csontos Gyula), aki valamikor a kiskocsmából volt csaposegény. A háromrészes vídám harc vége, a nagyvendéglő legyőzi a kis kocsmát, amelynek szépséges gazdája boldogan, nota-szóval vonul be a nagy vendéglőbe — feleségnek. A két pompás figurán kívül a darab tele van hálásnál hálásabb és mulatságosnál mulatságosabb szerepekkel, amelyeket: Gombaszögi Ella, T. Oláh Búcsó, Z. Molnár, Tarnay, Dénes, Vágó, Vándory, Vendrey, Dávid, Z. Z. Stella, Körmeny, Réthely, Rubinyi játszanak. Muzsika, dal, tánc, pezsgőségben festi alá az „Engem szeress” vídám, modern hangulatát. A darabhoz Balázs Árpád, a legnépszerűbb magyar dalszerző írta négy eredeti magyar dalt. A darab műszakját négy zenekar fogja szolgáltatni, úgymint: katonazenekar, melyet Szenkár, cigányzenekar, melyet Vörös Janosi vezényel, a híres Savonoffé jazz-band és a budai Gringizer-féle schraml. Titkos Ilona, Csontos Gyula és Z. Molnár táncait Gyenes Vilmos tanította be, külön színdarabja lesz pedig az előadásnak Lala Collins és Edna May, a két híres londoni görli előadónője. Az eseményünkben menő előadást Vajda László rendezti, a pazar díszleteket Gara Zoltán tervezi.

REINHARDT TARSULATÁNAK az ősz folyamán vendég szerepelt Párizsban. Ez lesz a háború óta az első németnyelvű színlelés, adis a franciák fővárosában. A párizsi Comedia Francaise is megrendezi a külföldi vendégjátékait, melynek során Bécsbe is eljut, ahol a Josefstadler Theater látja vendégül az illusztris francia művészeket.

Csütörtökön a filmévad legnagyobb és legszebb filmje: A boldogság tolvaja First National világattrakció Főszereplők: DORIS KENYON és RONALD COLMAN Kizárólag a Corvin Színházban

A Városi Színház műsora. Hétfő: Eladott menyasszony. Kedd: Nagy nő. Szerda: Nőta vége. Csütörtök: Norma (Németh Mária vendégjátéka). Péntek: Nagy nő. Szombat: Hüvely Matyi (délutáni gyermekelőadás), este: Nőta vége. Vasárnap délután: Iglói Diákok, este: Nagy nő. Az eladott menyasszony felújítása lesz holnap, hétfőn este a Városi Színházban Aquila-Adler Adelma. Az opera új rendezését dr. Dalnoky Viktor vezérte. Hélyárak 6-tól 58 ezerig.

A világhírű new-yorki Néger operett társulat november 2-tól, hétfőtől este 7/8 órai kezdettel

Renaissance Színház-ban Az Anna-bál a Király Színházban. A jövő hét minden estjén is a nagy-sikerű, rendkívül mulatságos, gyönyörű zenéjű operett, az Anna-bál kerül színpadra. Most vasárnap délután az Anna-bál mellett a népszerű „Régi jó Budapest” van műsoron az ismert szereposztásban. Szombat délután 3 órakor a Jánoska előadását ismétlik meg, amelynek rendkívül sikere volt. A Jánoska előadására rendkívül olcsó árakon lehet jegyet váltani. Titkos Ilona és Csontos Gyula brilliáns alakítása az Eső-ben minden este a Magyar Színház színdarabja. Ne csalja meg magát, Hasznos dr. Birc-féle Havasi gyopárkrém, szappan, puding, mosdóvizet Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

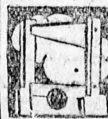
án és eközben észrevette, hogy a darab második felvonása színpadi szempontból nem olyan félelletes, mint azt szereiné.

A főpróbák folyamán mind jobban kialakult ez a véleménye és kérésére Jób Dániel igazgató elhatározta, hogy a Madonna premierjét egy héttel kitolja, hogy időt adjon Fazekasnak

A Kopenhágában egy követségi bálon lejátszódó második felvonásnak átirására — esetleg a dráma cselekményének máshova transzportálására.

TÜZVESZÉLYESNEK TALÁLTA vasárnap délután a tüzendészeti bizottság a Zeneakadémia kis-termet, amelyben néhány hét óta sikerrel tart előadást Breiter Károly vállalkozásában és Ferenczy Frigyes és Lajthy Lajos művészi vezetésével egy gyermekszínház. A jövő héten már nem is tarthat ott előadást.

Szenzációs siker! Zsufolt házak! A cárnő POLA NEGRIVEL Royal Apollo — Omnia — Corso

Németh Mária egyetlen fellépésének híre vég nélkül sorban állanak a Városi Színház pénztárána. A világhírű énekesnő ezen az egy estén — okt. 29-én — legjobb szerepét: Bellini Normáját énekl. Hélyárak 12-től 98 ezerig.

Az Orion-Színház második slágere

A biborsugár

Az emberi fantáziát évszázadok óta izgatja a láthatatlanság problémája, amely épp úgy megoldásra vár, mint a repülőgép vagy rádió. Azt, ami ma még mesebe illő fantazmagóriának látszik, talán már holnap megoldja az örökké nyugtalan emberi elme és így csöppet sem esodolatos, hogy a láthatatlan ember problémájának kérdése megfogja a filmrendező is, aki *A biborsugár* című és az Orion-Színházban bemutatott ideg-feszítően érdekes drámát készítette belőle. Az Orion-Színház közönsége hálás érdeklődéssel kísérte az izgalmas filmet, amely egy *Buster Keaton*-nal és a szokásos gazdag kísérő műsorral került bemutatásra.

• A Vigaszínházban a jövő héten is a szezon két legrisibb nagy sikere váltakozik. Vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton a *Színész* szerepel a műsorban, hétfőn, szerdán, pénteken, valamint a jövő vasárnap és hétfőn is az *Uriemberket* adják. Most vasárnap délután a *Csirkefogót* ismétlik.

• A Fővárosi Operettszínházban minden este az *Orlovot* adják. Vasárnap délután a *Nótás kapitány* kerül színpadra.

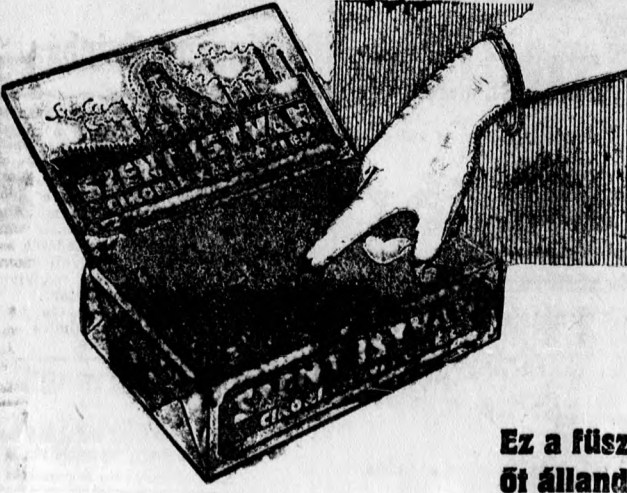
(A Fővárosi Operett-színház épületében)

Megnyílt!

Női filc, velour-, charmeuse és bársonykalapok a legolcsóbban
Friedman kalapgyárban, Király u. 8. (Az udvarban)

A fűszeres,

aki Önnek — tisztelt Hűbizasszony — az ujjonnan forgalomba hozott valódi Szent István cikória kávét ajánlja, önkéntelenül is elárulja, hogy az Ön javát akarja,

mert ez a cikória kávé nemcsak hogy kiváló minőségű, de alapjában véve olcsó is, mert a gyár ajándéku!

minden doboz sarkába pörkölt szemeskávét tesz

Ez a fűszeres megérdemil, hogy ön őt állandóan vevőként támogassa!

SPORT

A bajnokverő Vasasok kikaptak az NSC-től
A Harminchármasok szenzációs győzelme az UTE fölött
Az FTC nem tudta legyőzni a BEAC-ot

NSC-Vasas 2:0 (0:0) — 33FC-UTE 2:1 (1:1).
FTC-BEAC 2:2 (1:1). — VAC-Törökves 2:2 (1:0).
III.TVE-ETC 4:3 (4:2). — MTK-KAC 5:1 (3:1).

A tegnapi verőnyes őszi vasárnapon — mint az előrelátható volt — folytatódott a meglepetések. A levegőben volt és minden futballrajongó sejtette, hogy a bajnokcsapat multheti szenzációs verőége nem utolsó szenzációja lesz a futballszekciónak.

A tegnapi bajnoki nap legnagyobb eredménye az, hogy

a bajnokcsapat felett győzedelmeskedő Vasasok 2:0 arányú verőeséget szenvedtek az NSC-től.

A Nemzetiek pompás győzelme nem jött váratlanul. A szorgalmas munka és a fáradhatatlan agitálás párosulva a lelkesedéssel, megteremtette győmőlesét. A mérkőzés elejétől végig izgalmas volt. Változatos és gól nélkül végződött félidő után az NSC váratlanul érte el egy perc alatt góljait a két Rémyay testvér révén. A gólok után a Nemzetiek nem vonultak a védelemben, hanem továbbra is támadtak. Hasztalan volt ezután a stílusos Vasas- csapat minden erőfeszítése, vesztésen kellett levonulniuk a pályáról.

A nap másik szenzációja, hogy a 33FC lelkes játéka után 2:1 arányban győzte le az UTE-t

A fekete-fehérek nem játéktudásuknak hanem leírhatatlan szervezőjükknek köszönhetően meglepetészerű győzelmetkaptak. Az UTE elejétől-végig nyomásztó főlényben volt és ha a futballszerecsene melléjük áll, úgy nagy gólaránnyal győzhették volna le lelkesen játszó ellenfelüket. A vezető gólt az UTE éri el Szidon révén az első félidő II. percében. Az UTE továbbra is frontban van. A 35. percben Ujvári egy hosszan előreadott labdával elhuz Fogl II. mellett. A Fogl által a 16-os vonalon elnyomott Ujvári elesik, majd hirtelen feltápáskodva, egy egy fordulattal védtelenül gólt lö.

A meglepett újpestiek kettőzött erővel fokúsnek bele a játékba és rendületlenül támadnak tovább. Ennek ellenére a 42. percben Szenczy révén megszerzi a 33FC a győztes gólt.

A légymányosi pályán vendégszerplő FTC kénytelen volt egy drága pontot Budán hagyni.

Az egyetemi csapat végig méltó ellenfele volt a zöld-fehéreknek és ha az egyetemi csapatok a kínálkozó helyzeteket kellőképpen ki tudták volna használni, egy szenzációs győzelemmel gyaraphatták volna hírnevüket. Az FTC góljait Kohut és Stecovits BEAC két gólját pedig Kotraschek lötték.

A III. kerületiek csak minden erejük végső megfeszítésével tudták legyőzni a 4:3 arányban az ETC-t.

A III. kerületiek csapatában Neuhaus helyén a fiatal ifjúsági válogatott kapus Zoch deputált. A győztes óbudaiak góljait Lennert, Kenyeres, Horváth és Skvarec lötték, míg az ETC góllovól Urbancsik, Kaufmann és Papp voltak.

A bajnokcsapat 5:1 arányban győzte le a KAC feljavult csapatát.

A vezető gólt Damkó rugta, majd Molnár tizenegyesből megszerezte a második gólt, a következőt ugyancsak Molnár lötte, míg a KAC egyetlen gólját Raix szerezte meg tizenegyesből.

A másodosztályú mérkőzések eredményei a következők: BAK—Zugló 2:0, Testvérség—BMTK 2:1, ETS—Főv.TKör 2:2, UMTE—Világosság 3:2.

× Bécsi futballeredmények. A vasárnapi futballmérkőzések eredménye: Admira—Vienna 1:0 (0:0), WAC—Hakoah 1:1 (1:1), Simmering—Rapid 3:3 (2:2), Sportklub—Hertha 4:2, Wacker—Rudolfshügel 3:1

× A bajnokság állása. 1. NSC 9 pont. 2. MTK 8 pont. 3. FTC 7 pont. 4. 33FC 7 pont. 5. III.TVE 7 pont. 6. Vasas 6 pont. 7. UTE 5 pont. 8. BEAC 5 pont. 9. KAC 4 pont. 10. Törökves 4 pont. 11. VAC 3 pont. 12. ETC 2 pont.

A vasárnapi atlétika

Az MTE és az FTC országuti futőversenyet

Vasárnap délelőtt két országuti futőversenyt rendeztek a népligeti nagy lőrben. Az egyiket az FTC, a másikat pedig az MTE rendezte. Az MTE versenyét a benevezett társregyesületek közül egyik sem indította csapatát és így egyedül a munkásfutók indultak. Az FTC versenyén a rendező-egyesületen kívül még az MTE és az ESC is indította futóit.

Főbb eredmények:
Az MTE ifjúsági kezdőversenye. 1. Németh (MTE) 10:07.6 mp. 2. Mészáros (MTE) 10:14 mp.
Az MTE szenior kezdőversenye. 1. Wahl (MTE) 18:54.4 mp. 2. Petrán (MTE) 18:58 mp.
Az FTC 10 kilométeres II. osztályú ötős csapatversenye. 1. ESC 32 pont. 2. FTC 37 pont. 3. MTE 51 pont. Egyénileg: 1. Majzik (ESC) 35:41 mp. 2. Papp (FTC) 35:45 mp.

Record műsor utolsó hete
a
Teréz-köruti Színpadon
Kezdeté 1/29 órakor
Telefon 65-54

LŐSPORT

Káposztásmegyeri versenyek

A Háromévesek naggyőztesen volt a vasárnapi megyeri versenyek főszáma, amelyben a nagy favorit Nápoly váratlan verőeséget szenvedett. A naggyőztes Garabonciásdék (Fetting) nyerte, Nápoly és Mit szől hozzá? előtt. Nápoly lovasa Patzák teljesen ellovagolta. A nap hőse Br. Podmaniczky P. százados volt, aki Czinecz nevű lován a báró Balch Péter emlékversenynben nagyon bravuroso lovaglászt végzett. A versenyben az egész uton Czinecz vezetett, a féluton a 16 kitört, de lovasa újra viszszafelefordította és a tribünugrást még elsőnek ugorta, itt felbukott lovasa leest és vőlperceztőrést szenvedett, de ennek dacára újra felült lovára végig lovagolta a versenyt és harmadik lett. A közönség a snájdig őrlovast zajos ovációban részesítette. A Fox-győversenyben, Fortély elbukott, a 16 mindkét lábát kifecamította, lovassának Csotának nem történt semmi baja. Rugós, az ősi handicapban, 37-szeres pénzét fizetett osokely szám. A versenyek részletes eredménye a következő: I. 1. Patricius (Binder 1/4) 2. Mélia (1/4) 3. Elopement (3). F. m.: Kontár, Mádi II., Forgószól, Áltes Bristol, Mádi II. 4 h. 3. h. 10:25, 10, 10, II. 1. Garabonciásdék (Fetting 2/4). 2. Nápoly (3). 3. Mit szől hozzá? (4). F. m. Della, Wood. 3/4 h. 6 h. 10:34, 13, 12. III. 1. Petite (Solmecky 1/4) 2. Csertő (1/4) 3. Czinecz. F. m. Elsőm. 6 h. rossz 3-ik 10:23. IV. 1. Mausika (Fetting 1/4) 2. Ducát (2). 3. Pimouloche (4). F. m. Korax, Fortély, 3 h. 5. 10:38, 18, 12. V. 1. Rugós (Csuta 2). 2. Alpdrieken (3). 3. Damocles (5). F. m. Cuncetator, Neptisz, Siléna, Utmutató, Fácán, My Pe, Pizikém, Sunyi, Fejh. 1/4 h. 10:36, 38, 17, 20. VI. 1. Tatrang (Balázs 2). 2. Erőszak (2). 3. Sári bíró (12). F. m. Dombá, Jenkő, Sadko, Bendeguz II, Sauvignon, Aga, Khán, Pista, Csőd, Erdőkincés, Antinea, Szabadság, Nénike.

x Az Ausztria díjat, vasárnap Bőcsben Naplópó (Gutai) nyerte, Guzman (Sajbal) és Dominik (Janek) előtt. Futótt még: Flayay, Gyí Lovak, Oktondi, Discó vévőre. Feltartva 5 hosszal nyerve, 28 hosszal Janek előtt.

Kiadja: A „Hétfői Napló” lapkiadóvállalat.

Ezüst dísztárgyak, evőeszközök, sport-és versenydíjak!
dus vőlzetőkben Schleifer ezüsttárgygyári árbán VII, Kacsiny u.14. Tel. 135-28.